

На основу члана 82 став 1 тачка 2 и члана 91 став 2 Устава Црне Горе, Скупштина Црне Горе 25. сазива, на трећој седници првог редовног (прољећњег) засиједања у 2013. години, дана 28. маја 2013. године, донијела је

ЗАКОН

О СОЦИЈАЛНОЈ И ДЈЕЧЈОЈ ЗАШТИТИ

(Објављен у "Сл. листу ЦГ", бр. 27 од 11. јуна 2013, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1

Права из социјалне и дјечје заштите и обављање дјелатности социјалне и дјечје заштите остварују се под условима и на начин прописан овим законом.

Дјелатност

Члан 2

Социјална и дјечја заштита је дјелатност којом се обезбјеђују и остварују мјере и програми намијењени појединцу и породици са неповољним личним или породичним околностима, који укључују превенцију, помоћ у задовољавању основних животних потреба и подршку.

Остваривање јавног интереса

Члан 3

Социјална и дјечја заштита је дјелатност од јавног интереса.

Остваривање јавног интереса у социјалној и дјечјој заштити обезбјеђују Црна Гора (у даљем тексту: држава) и локална самоуправа (у даљем тексту: општина), под условима и на начин прописан овим законом.

Циљ социјалне и дјечје заштите

Члан 4

Социјална и дјечја заштита има за циљ унапријеђење квалитета живота и оснаживање за самосталан и продуктиван живот појединца и породице.

У остваривању циљева социјалне и дјечје заштите, посебно се штите:

1) дијете:

- без родитељског старања;
- чији родитељ није у стању да се о њему стара;
- са сметњама и тешкоћама у развоју;
- са проблемима у понашању;
- које злоупотребљава алкохол, дрогу или друга опојна средства;
- које је жртва злостављања, занемаривања, насиља у породици и експлоатације или код којег постоји опасност да ће постати жртва;
- жртва трговине људима;
- којем родитељи нијесу сагласни око начина вршења родитељског права;
- које се затекне ван мјеста пребивалишта без надзора родитеља, усвојиоца или старатеља;
- трудница без породичне подршке и одговарајућих услова за живот;
- самохрани родитељ са дјететом без породичне подршке и одговарајућих услова за живот;
- којем је услед посебних околности и социјалног ризика потребан одговарајући облик социјалне заштите.

1а) младо лице:

- које је било дијете без родитељског старања;
- којем је услед посебних околности и социјалног ризика потребан одговарајући облик социјалне заштите.

2) одрасло и старо лице:

- са инвалидитетом;
- које злоупотребљава алкохол, дрогу или друга опојна средства;
- које је жртва занемаривања, злостављања, експлоатације и насиља у породици или код којег постоји

опасност да ће постати жртва;

- жртва трговине људима;
- које је бескућник;
- трудница без породичне подршке и одговарајућих услова за живот;
- самохрани родитељ са дјететом без породичне подршке и одговарајућих услова за живот;
- којем је услед посебних околности и социјалног ризика потребан одговарајући облик социјалне заштите.

Лица која остварују права

Члан 5

Права по овом закону може остварити црногорски држављанин са пребивалиштем на територији државе. Права из социјалне и дјечје заштите утврђена овим законом и међународним уговором може остварити странац са одобреним привременим боравком или сталним боравком у држави.

Права из социјалне и дјечје заштите утврђена овим законом и међународним уговором може остварити азилант и странац под супсидијарном заштитом, у складу са законом.

Изузетно, лице које није обухваћено у смислу ст. 1, 2 и 3 овог члана којем је услед посебних околности и социјалног ризика потребан одговарајући облик заштите, има право на једнократну новчану помоћ и право на услугу привременог смјештаја.

Одговорност за задовољење животних потреба

Члан 6

Свако је дужан да радом, приходима и имовином створи услове за задовољавање животних потреба, као и за спречавање социјалне искључености чланова породице, посебно дјеце и других чланова који нијесу у могућности да се сами о себи брину.

Принципи социјалне и дјечје заштите

Члан 7

Социјална и дјечја заштита се заснива на принципима:

- 1) уважавања интегритета и достојанства корисника социјалне и дјечје заштите која се заснива на социјалној правди, одговорности и солидарности, која се пружа уз поштовање физичког и психичког интегритета, безбједности, као и уз уважавање моралних, културних и религијских убјеђења, у складу са зајемченим људским правима и слободама;
- 2) забране дискриминације корисника по основу расе, пола, старости, националне припадности, социјалног поријекла, сексуалне оријентације, вјероисповијести, политичког, синдикалног или другог одређења, имовног стања, културе, језика, инвалидитета, природе социјалне искључености, припадности одређеној друштвеној групи или другог личног својства;
- 3) информисања корисника о свим подацима који су значајни за утврђивање његових социјалних потреба и остваривање права, као и о томе како те потребе могу бити задовољене;
- 4) индивидуалног приступа кориснику у пружању права из социјалне и дјечје заштите;
- 5) активног учествовања корисника у креирању, избору и коришћењу права из социјалне и дјечје заштите који се заснива на учествовању у процјени стања и потреба и одлучивању о коришћењу потребних услуга;
- 6) уважавања најбољег интереса корисника у остваривању права из социјалне и дјечје заштите;
- 7) превенције институционализације и доступности услуга у најмање рестриктивном окружењу увијек када за то постоје услови у њиховим домовима или локалној заједници кроз ванинституционалне облике заштите, које осигуравају различити пружаоци услуга, са циљем побољшања квалитета живота корисника и његове социјалне укључености;
- 8) плурализма услуга и пружалаца услуга социјалне и дјечје заштите које обављају и организације цивилног друштва и друга правна и физичка лица, под условима и на начин прописаним законом;
- 9) партнерства и удруживања различитих носилаца дјелатности и програма, посебно на локалном нивоу у циљу доступности услуга у најмање рестриктивном окружењу и превенције институционализације;
- 10) транспарентности у погледу информисања јавности о социјалној и дјечјој заштити у средствима јавног информисања, као и на друге начине, у складу са законом.

Забрањена поступања запослених

Члан 8

У установи, односно код другог пружаоца услуга, запосленом је забрањен сваки облик насиља над дјететом, одраслим и старим лицем, физичко, емоционално и сексуално злостављање, искориштавање корисника, злоупотреба повјерења или овлашћења коју ужива у односу на корисника, занемаривање

корисника и друга поступања која нарушавају здравље, достојанство и развој корисника.

Право на заштиту личних података

Члан 9

Корисник има право на заштиту личних података из документације која се обрађује за потребе извјештаја, односно за евиденције, укључујући и оне које се тичу његове личности, понашања и породичних околности и начина коришћења права из социјалне и дјечје заштите.

У погледу заштите личних података корисника примјењују се прописи о заштити података о личности.

Право на подношење притужбе

Члан 10

Корисник који није задовољан пруженом услугом, поступком или понашањем пружаоца услуге може поднијети притужбу органу државне управе надлежном за послове социјалног старања (у даљем тексту: надлежни орган државне управе).

Права из социјалне и дјечје заштите

Члан 11

Права из социјалне и дјечје заштите су:

- 1) основна материјална давања;
- 2) услуге социјалне и дјечје заштите.

Поступак

Члан 12

(Брисано).

Обављање социјалне и дјечје заштите

Члан 13

Дјелатност социјалне и дјечје заштите обављају установе социјалне и дјечје заштите (у даљем тексту: установа), у складу са овим законом.

Установа из става 1 овог члана може се основати као јавна или приватна.

Одређене послове социјалне и дјечје заштите може обављати и други облик организовања, у складу са овим законом.

Средства за обављање дјелатности социјалне и дјечје заштите

Члан 14

Средства за обављање дјелатности и остваривање права из социјалне и дјечје заштите обезбјеђују се у складу са овим законом.

Вођење евиденције

Члан 15

О корисницима, правима и пружаоцима услуга води се евиденција, у складу са овим законом.

Коришћење права

Члан 16

Права из социјалне и дјечје заштите су лична и не могу се преносити.

Права која се остварују по основу овог закона не могу бити предмет обезбјеђења или принудног извршења.

Стратешка документа

Члан 17

Социјална и дјечја заштита остварује се у складу са стратешким документима, којима се утврђују дугорочни циљеви и приоритети развоја социјалне и дјечје заштите.

Стратешка документа из става 1 овог члана чине мјере и програми које је потребно реализовати у циљу унапријеђења социјалне и дјечје заштите.

Стратешка документа из става 1 овог члана утврђује Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада) и општина. Мјере и програме из става 2 овог члана могу реализовати држава, општина и пружаоци услуга.

Средства за финансирање програма из става 2 овог члана обезбјеђују се из буџета државе, општине и пружалаца услуга.

Употреба родно осјетљивог језика

Члан 18

Изрази који се у овом закону користе за физичка лица у мушком роду подразумијевају исте изразе у женском роду.

Значење израза

Члан 19

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) мјере и програми социјалне и дјечје заштите су активности које обухватају права из социјалне и дјечје заштите, с циљем унапријеђења квалитета живота и оснаживања корисника у самосталном задовољавању основних животних потреба, као и њиховог активног укључивања у друштво;

2) пружалац услуге је установа, други облик организовања и физичко лице, за коју надлежни орган државне управе утврди да испуњава услове за обављање дјелатности социјалне и дјечје заштите и изда лиценцу за обављање дјелатности;

3) лиценца је јавна исправа, којом се потврђује да пружалац услуге, односно стручни радник испуњава утврђене услове и стандарде за пружање одређених услуга, односно обављање стручних послова у области социјалне и дјечје заштите;

4) корисник је појединац односно породица, који су остварили право из социјалне и дјечје заштите, односно за које се спроводи поступак за остваривање права;

5) послодавац је домаће или страно правно лице, односно дио правног лица или физичко лице, које са запосленим закључује уговор о раду;

6) дијете је лице до навршених 18. године живота;

7) млади су лица до навршених 26. године живота;

7а) појединац је лице које живи само;

8) породицу чине брачни, односно ванбрачни другови и дјеца (брачна, ванбрачна, усвојена и пасторчад) и сродници у правој линији без обзира на степен сродства, као и сродници у побочној линији укључујући и друге сроднике који заједно живе; дијете које не живи у породици ако је на редовном школовању у средњој школи, до краја рока прописаног за то школовање и брачни друг без обзира гдје живи;

9) неспособно за рад је:

- дијете;

- дијете које није на редовном школовању, ако је на евиденцији Завода за запошљавање Црне Горе (у даљем тексту: Завод за запошљавање);

- лице код кога је утврђена неспособност за рад, у складу са овим законом;

- лице које је навршило 67 година живота.

10) самохрано лице је пунољетно лице неспособно за рад, које нема сроднике који су у складу са законом дужни да га издржавају или има сроднике који нијесу у могућности да га издржавају;

10а) самохрани родитељ је родитељ који је разведен или је други родитељ умро или је непознат, а издржава дијете, односно врши продужено родитељско право, у складу са законом, до заснивања брачне или ванбрачне заједнице;

11) лице са инвалидитетом је лице које има дугорочна физичка, ментална, интелектуална или сензорна оштећења која у садејству са различитим баријерама могу отежати пуно и ефективно учешће ових лица у друштву на основу једнакости са другима;

11а) дјеца и млади са проблемима у понашању су дјеца и млади који испољавају континуирана понашања од једноставних мање тежине и опасности за сопствено и здравље других, физички и психички интегритет или имовину, до оних прописаних дефинисаних и санкционисаних са потребом за третманом;

12) бескућник је лице које нема адресу становања, борави на јавним или другим мјестима која нијесу намијењена за становање и нема средстава којима би могло да подмири потребу становања;

13) индивидуални план услуга је план промјена животне ситуације или понашања корисника утврђен на основу свеобухватне процјене потреба, потешкоћа и ресурса, у договору са корисником, усмјерен према одабраним циљевима, а у сврху превазилажења неповољних животних околности и спроводи се, прати и преиспитује заједно са корисником, члановима његове породице, пружаоцима услуга и другим лицима значајним за корисника;

14) индивидуални план активације је план о активном превазилажењу неповољне социјалне ситуације

радно способног корисника материјалног обезбјеђења, који садржи активности и обавезе корисника;

15) приход је примање које остварује појединац, односно породица по било ком основу;

16) условно грло је крава, односно бик, односно коњ, односно двије јунице, односно десет оваца, односно десет коза, односно пет свиња.

II. ОСНОВНА МАТЕРИЈАЛНА ДАВАЊА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

Основна материјална давања

Члан 20

Основна материјална давања у социјалној заштити су:

- 1) материјално обезбјеђење;
- 2) лична инвалиднина;
- 3) додатак за његу и помоћ;
- 4) здравствена заштита;
- 5) трошкови сахране;
- 6) једнократна новчана помоћ;
- 7) накнада родитељу или старатељу корисника права на личну инвалиднину.

Држава може обезбиједити и друга материјална давања у социјалној заштити, у складу са материјалним могућностима.

Ближе услове за остваривање права из ст. 1 и 2 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Материјално обезбјеђење

Члан 21

Право на материјално обезбјеђење може остварити појединац, односно породица, ако је појединац, односно члан породице:

- 1) неспособан за рад;
- 2) способан за рад, под условом да је:
 - трудница;
 - самохрани родитељ;
 - родитељ који издржава дијете, односно родитељ који врши продужено родитељско право, у складу са законом;
 - лице које је завршило школовање по образовном програму са прилагођеним извођењем и додатном стручном помоћи или посебном образовном програму;
 - лице послје навршене 18. године живота, ако је на редовном школовању у средњој школи, до краја рока прописаног за то школовање;
 - дијете без родитељског старања, односно лице које је било дијете без родитељског старања, до заснивања радног односа на вријеме дуже од шест мјесеци.

Право из става 1 тачка 2 ал. 2 и 3 овог члана припада и усвојоцу, стараоцу или хранитељу.

Лице из става 1 тачка 2 алинеја 4 овог члана може остварити право на материјално обезбјеђење најдуже пет година од дана завршетка школовања.

Лице из става 1 тачка 2 алинеја 6 овог члана може остварити право на материјално обезбјеђење као појединац најдуже пет година од дана престанка смјештаја у установу, породичног смјештаја-хранитељства, односно престанка старатељства.

Основ за остваривање материјалног обезбјеђења

Члан 22

Право на материјално обезбјеђење може остварити појединац, односно породица из члана 21 овог закона, под условом да:

1) висина просјечних мјесечних прихода из претходног квартала не прелази основ за остваривање права за:

- појединца 63.50 еура;
 - породицу са једним чланом 65,86 еура;
 - породицу са два члана 76.20 еура;
 - породицу са три члана 91.50 еура;
 - породицу са четири члана 108.00 еура;
 - породицу са пет и више чланова 120.70 еура;
- 2) нема у власништву, односно не користи пословни простор;
 - 3) нема у власништву, односно не користи стан или стамбену зграду у обиму већем од:
 - једнособног стана за појединца;

- двособног стана за породицу са два или три члана;
 - трособног стана за породицу са четири или више чланова.
- 4) нема у власништву земљиште у градском или приградском грађевинском рејону;
- 5) нема у власништву, односно не користи пољопривредно земљиште, односно привредне шуме у површини већој од:
- 20 ари за појединца;
 - 20 ари за породицу са једним чланом;
 - 30 ари за породицу са два члана;
 - 40 ари за породицу са три члана;
 - 50 ари за породицу са четири члана;
 - 60 ари за породицу са пет и више чланова;
- или нема у власништву, односно не користи друго земљиште у површини већој од 2 ха;
- 6) појединац, односно члан породице способан за рад није у радном односу;
- 7) центар за социјални рад утврди да лице које је дужно да даје издржавање није у могућности да издржава лице неспособно за рад, у складу са овим законом;
- 8) појединац, односно члан породице није одбио понуђено запослење у мјесту пребивалишта, или стручно оспособљавање, преквалификацију или доквалификацију у складу са законом, осим ако је од одбијања протекло најмање двије године;
- 9) појединцу, односно члану породице није престао радни однос изјавом његове воље, његовом сагласношћу или његовом кривицом, због дисциплинске или кривичне одговорности, осим ако је од престанка радног односа протекла најмање једна година или ако је по престанку радног односа наступила неспособност за рад;
- 10) појединцу, односно члану породице није престао радни однос споразумним раскидом са исплатом отпремнине у износу већем од десет просјечних мјесечних зарада са порезима и доприносима у држави, у складу са посебним законом, осим ако је од споразумног раскида радног односа и исплате отпремнине протекло најмање три године;
- 11) појединац, односно члан породице није остварио право на отпремнину по основу престанка радног односа, у складу са посебним законом, осим ако је од остваривања права протекло најмање шест мјесеци;
- 12) појединац, односно члан породице није отуђио или се одрекао права на насљеђивање имовине из тач. 2, 3, 4 и 5 овог члана, осим ако је од отуђења или одрицања протекло најмање три године;
- 13) појединац, односно члан породице није власник више од два условна грла у руралном подручју, у складу са законом;
- 14) појединац, односно члан породице није власник теретног возила или путничког моторног возила, осим путничког моторног возила које служи за превоз појединца или члана породице, корисника права на личну инвалиднину, односно додатка за његу и помоћ;
- 14а) појединац, односно члан породице није власник пољопривредне или грађевинске механизације (трактор, багер, булдожер, грејдер, утоваривач, комбајн, ваљак, виљушкар и сл.);
- 15) појединац, односно члан породице није закључио уговор о доживотном издржавању, осим са центром за социјални рад.
- За породице које имају члана корисника додатка за његу и помоћ, обим стамбеног простора из става 1 тачка 3 ал. 1 и 2 овог члана се увећава за собу.

Приходи који се не сматрају приходима у поступку остваривања материјалног обезбјеђења

Члан 23

У поступку остваривања материјалног обезбјеђења, приходом појединца, односно члана породице не сматра се: лична инвалиднина; додаток за његу и помоћ; додаток за дјецу; накнада за новорођено дијете, односно накнада по основу рођења дјетета за лице које се налази на евиденцији Завода за запошљавање и редовног студента остварена у складу са овим законом; примања по основу награде; отпремнина при одласку у пензију; једнократна новчана помоћ; накнада за отклањање посљедица од елементарних непогода; примање по основу ученичког и студентског стандарда; накнада по основу смрти члана породице; давање које се односи на обавезу издржавања лица које не живи у породици; накнада за лице са инвалидитетом које је на евиденцији Завода за запошљавање; приходи чланова породице остварени у претходном кварталу по основу зараде, накнаде зараде и пензије, ако послје престанка остваривања тих прихода поднесу захтјев центру за социјални рад.

Могућност издржавања

Члан 24

Ако лице које је неспособно за рад има сродника са којим не живи у породици, а који је, у складу са законом којим се уређују породични односи, дужан да даје издржавање, код утврђивања права на материјално обезбјеђење претходно ће се утврдити могућност сродника да даје издржавање, у складу са

овим законом ако та обавеза није утврђена одлуком суда.

Сродник је у могућности да даје издржавање, у смислу става 1 овог члана, ако:

1) просјечни мјесечни приходи породице из претходног квартала прелазе петоструки основ утврђен чланом 22 став 1 тачка 1 овог закона;

2) има у власништву, односно користи пословни простор утврђен чланом 22 став 1 тачка 2 овог закона;

3) има у власништву, односно користи стан, односно стамбену зграду у обиму већем од двоструког обима утврђеног чланом 22 став 1 тачка 3 овог закона;

4) има у власништву земљиште у градском или приградском грађевинском рејону утврђен чланом 22 став 1 тачка 4 овог закона;

5) има у власништву, односно користи пољопривредно земљиште, односно привредне шуме, односно друго земљиште у површини већој од петоструког обима утврђеног чланом 22 став 1 тачка 5 овог закона.

Утврђивање права на материјално обезбјеђење непосредним увидом

Члан 25

Изузетно од члана 22 овог закона, овлашћено лице центра за социјални рад може ради остваривања права на материјално обезбјеђење, предложити да се изврши непосредан увид од стране комисије центра за социјални рад ако је појединац, односно ако су сви чланови породице неспособни за рад, односно ако је самохрани родитељ.

Комисију из става 1 овог члана именује директор центра за социјални рад из реда запослених.

Комисија из става 2 овог члана даје налаз и мишљење да ли породица, односно појединац, односно самохрани родитељ има потребу за материјалним обезбјеђењем.

Право на материјално обезбјеђење за породицу из става 1 овог члана може се признати за период од три мјесеца, уз обавезу преиспитивања по службеној дужности.

Садржину и образац налаза и мишљења из става 3 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Изузетак за утврђивање престанка права на материјално обезбјеђење

Члан 26

Центар за социјални рад ће донијети рјешење о престанку права на материјално обезбјеђење појединцу или породици, ако праћењем материјалних и других социјалних услова комисија центра за социјални рад оцијени да су ти услови знатно повољнији од оних који се могу обезбиједити на основу права на материјално обезбјеђење.

Комисију из става 1 овог члана именује директор центра за социјални рад из реда запослених.

Комисија из става 2 овог члана даје налаз и мишљење о престанку права на материјално обезбјеђење.

Садржину и образац налаза и мишљења из става 3 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Одговорност за задовољење сопствених животних потреба

Члан 27

Појединац који је способан за рад, у складу са прописима којима се уређују радни односи и пензијско и инвалидско осигурање, односно професионална рехабилитација и запошљавање лица са инвалидитетом, има право и дужност да учествује у активностима које омогућавају превазилажење његове неповољне социјалне ситуације, односно у спровођењу мјера којима се обезбјеђује његова социјална укљученост.

Центар за социјални рад је дужан да у сарадњи са Заводом за запошљавање и радон способним корисником материјалног обезбјеђења сачини индивидуални план активације.

Садржину и облик индивидуалног плана активације прописује надлежни орган државне управе.

Права и дужности у вези са запошљавањем радно способних корисника материјалног обезбјеђења

Члан 28

Центар за социјални рад и Завод за запошљавање дужни су да међусобно сарађују у спровођењу мјера социјалне укључености радно способних корисника материјалног обезбјеђења.

Центар за социјални рад дужан је да Заводу за запошљавање достави обавјештење о признатом праву на материјално обезбјеђење за незапосленог радно способног корисника, у року од осам дана од дана доношења рјешења о признавању права.

Завод за запошљавање је дужан да, у року од осам дана од дана сазнања обавијести центар за социјални рад, ако се радно способни корисник материјалног обезбјеђења запосли, одбије понуђено запошљавање или стручно оспособљавање, преквалификацију или доквалификацију.

Начин спровођења мјера социјалне укључености радно способних корисника материјалног обезбјеђења,

утврђује посебним актом надлежни орган државне управе.

Ограничено трајање материјалног обезбјеђења

Члан 29

(Брисано).

Уговор о доживотном издржавању

Члан 30

Право на материјално обезбјеђење може остварити лице код кога је утврђена неспособност за рад, у складу са овим законом, односно лице које је навршило 67 година живота, а које има имовину, уколико са центром за социјални рад закључи уговор о доживотном издржавању у складу са законом којим се уређују облигациони односи.

Висина материјалног обезбјеђења

Члан 31

Висина материјалног обезбјеђења за појединца односно породицу који немају приход износи мјесечно, и то за:

- 1) појединца 63.50 еура;
- 1а) породицу са једним чланом 65.86 еура;
- 2) породицу са два члана 76.20 еура;
- 3) породицу са три члана 91.50 еура;
- 4) породицу са четири члана 108.00 еура;
- 5) породицу са пет и више чланова 120.70 еура.

Висина материјалног обезбјеђења за лице које је било дијете без родитељског старања износи мјесечно 120.70 еура.

Висина материјалног обезбјеђења за породицу која је остварила приход одређује се у висини разлике износа утврђеног ставом 1 овог члана и просјечног мјесечног прихода породице из претходног квартала.

За утврђивање висине материјалног обезбјеђења узима се број чланова породице из члана 21 овог закона.

Висина материјалног обезбјеђења за породицу из члана 25 овог закона одређује се мјесечно у висини од 50% од износа утврђеног у ставу 1 овог члана.

Престанак права на материјално обезбјеђење

Члан 31а

Кориснику престаје право на материјално обезбјеђење ако:

- 1) наступе промјене које су од утицаја на остваривање права у складу са чл. 21 и 22 овог закона;
- 2) користи услугу породичног смјештаја, односно услугу смјештаја у установи, односно у вјерској, или војној школи, односно код организатора основног полицијског образовања дуже од 30 дана, под условом да не учествује у трошковима услуге или је на издржавању казне затвора дуже од шест мјесеци;
- 3) не извршава активности и обавезе из индивидуалног плана активације;
- 4) појединац или члан породице борави у иностранству, осим у случају лијечења или школовања.

Лична инвалиднина

Члан 32

Право на личну инвалиднину има лице са тешким инвалидитетом.

Право на личну инвалиднину може остварити лице из става 1 овог члана под условом да није корисник права на додатак за његу и помоћ у складу са овим законом и другим законима.

Висина личне инвалиднине износи 178.19 еура мјесечно.

Додатак за његу и помоћ

Члан 33

Право на додатак за његу и помоћ има лице коме је због тјелесних, менталних, интелектуалних или сензорних оштећења или промјена у здравственом стању неопходна њега и помоћ да би имало обезбијеђен приступ задовољавању потреба.

Право на додатак за његу и помоћ може остварити лице из става 1 овог члана под условом да ово право није остварило у складу са другим законима и да није корисник права на личну инвалиднину у складу са овим

законом.

Висина додатка за његу и помоћ износи 65.35 еура мјесечно.

Здравствена заштита

Члан 34

Право на здравствену заштиту обезбјеђује се кориснику: материјалног обезбјеђења, личне инвалиднине, додатка за његу и помоћ и услуге смјештаја, уколико ово право није остварио по другом основу.

Право из става 1 овог члана обезбјеђује се у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Трошкови сахране

Члан 35

Право на трошкове сахране у случају смрти корисника: материјалног обезбјеђења, личне инвалиднине, додатка за његу и помоћ и смјештаја, обезбјеђује се у складу са овим законом.

Право на трошкове сахране за корисника из става 1 овог члана има лице које је преузело плаћање трошкова сахране, уколико то право није остварило по другом основу.

Пружалац услуге који је платио трошкове сахране за лице из става 1 овог члана има право на накнаду трошкова од лица које има обавезу плаћања.

Трошкови сахране за лице из става 1 овог члана остварују се код центра за социјални рад.

Висина трошкова сахране

Члан 36

Висина трошкова сахране за лице из члана 35 став 1 овог закона утврђује се у износу од 315 еура.

Висина трошкова превоза за лице из члана 35 став 1 овог закона које је умрло ван мјеста пребивалишта утврђује се у износу стварних трошкова превоза.

Висина трошкова сахране за лице непознатог пребивалишта, које је умрло на територији државе, обезбјеђује се код центра за социјални рад и утврђује у износу стварних трошкова сахране.

Једнократна новчана помоћ

Члан 37

Појединац, односно породица која се, због посебних околности које утичу на стамбено, материјално и здравствено стање, нађе у стању социјалне потребе може остварити право на једнократну новчану помоћ.

Лице из става 1 овог члана остварује ово право у складу са критеријумима и по поступку које прописује надлежни орган државне управе.

Висину помоћи из става 1 овог члана одређује центар за социјални рад зависно од потребе појединца, односно породице и материјалних могућности државе.

Усклађивање основа и висине материјалног давања

Члан 38

Висину основа из члана 22 став 1 тачка 1 овог закона и висина материјалних давања из чл. 31, 32, 33, 36 и 39а. овог закона усклађује се полугодишње (01. јануара и 01. јула текуће године) са кретањем трошкова живота и просјечне зараде запослених на територији Црне Горе на основу статистичких података за претходно полугодиште у проценту који представља збир половине процента раста, односно пада трошкова живота и половине процента раста, односно пада зарада.

Изузетно од става 1 овог члана, ако би проценат који представља збир половине процента раста, односно пада трошкова живота и половине процента раста, односно пада зарада из става 1 овог члана довео до негативног усклађивања, висина основа из члана 22 став 1 тачка 1 овог закона и висина материјалних давања из чл. 31, 32, 33, 36 и 39а. овог закона се не усклађују.

Акт о усклађивању мјесечних новчаних примања доноси надлежни орган државне управе.

Материјална давања из социјалне заштите у надлежности општине

Члан 39

Општина може, у складу са материјалним могућностима, обезбиједити материјална давања из социјалне заштите, као што су: једнократне помоћи; субвенције у плаћању комуналних услуга које пружају јавна предузећа која оснива општина и друга материјална давања из социјалне заштите.

Врсте материјалних давања, ближе услове, начин и поступак за остваривање права из става 1 овог члана

прописује надлежни орган општине.

Накнада родитељу или старатељу корисника права на личну инвалиднину

Члан 39а

Један од родитеља, односно старатељ корисника права на личну инвалиднину има право на накнаду, за сваког корисника појединачно.

Право из става 1 овог члана има један од родитеља, односно старатељ који има најмање једног корисника права на личну инвалиднину и једног или више корисника права на додатак за његу и помоћ, за сваког корисника појединачно.

Право из става 1 овог члана има и један од родитеља, односно старатељ двоје или више корисника права на додатак за његу и помоћ, за сваког корисника појединачно.

Лица из ст. 1, 2 и 3 овог члана имају право на накнаду под условом да корисник права на личну инвалиднину, односно права на додатак за његу и помоћ не користи услугу смјештаја.

Висина накнаде из ст. 1, 2 и 3 овог члана износи 193 еура мјесечно.

III. ОСНОВНА МАТЕРИЈАЛНА ДАВАЊА ИЗ ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ **Основна материјална давања**

Накнада за новорођено дијете

Члан 41

Један од родитеља, усвојилац, старалац или хранитељ може остварити право на једнократну накнаду за новорођено дијете до навршене једне године живота дјетета.

Накнада из става 1 овог члана износи 109.07 еура.

Накнада из става 1 овог члана за корисника права на материјално обезбјеђење износи 130.88 еура.

Додатак за дјецу

Члан 42

Право на додатак за дјецу може остварити дијете:

- 1) корисник материјалног обезбјеђења;
- 2) корисник додатка за његу и помоћ;
- 3) корисник личне инвалиднине;
- 4) без родитељског старања;

5) чији је родитељ, усвојилац, старалац, хранитељ, односно лице коме је дијете повјерено на његу, васпитање и образовање као корисник материјалног обезбјеђења засновао радни однос на основу споразума о активном превазилажењу неповољне социјалне ситуације.

Право на додатак за дјецу имају троје дјеце у породици.

Изузетно од става 2 овог члана, додатак за дјецу обезбјеђује се и дјецу која су рођена као двојке, тројке и сл. независно од броја дјеце утврђеног у ставу 2 овог члана.

Дијете из става 1 тач. 2, 3 и 4 овог члана остварује право на додатак за дјецу независно од броја дјеце утврђеног у ставу 2 овог члана.

Трајање додатка за дјецу

Члан 43

Право на додатак за дјецу остварује се до навршене 18. године живота, ако је дијете на редовном школовању.

Изузетно од става 1 овог члана, право на додатак за дјецу остварује дијете послје навршене 18. године живота ако је на редовном школовању у средњој школи, до краја рока прописаног за то школовање.

Дијете корисник материјалног обезбјеђења и дијете без родитељског старања, од 15 до навршене 18. године живота, које није на редовном школовању, остварује право из става 1 овог члана ако је на евиденцији Завода за запошљавање.

Дијете из члана 42 став 1 тачка 5 овог закона остварује право на додатак за дјецу од дана заснивања радног односа родитеља, усвојиоца, староца или хранитеља најдуже девет мјесеци, ако испуњава услове прописане овим законом.

Висина додатка за дјецу

Члан 44

Висина додатка за дјецу износи мјесечно, за дијете:

- 1) корисника материјалног обезбјеђења 23.68 еура;
- 2) чији је родитељ, усвојилац, старалац или хранитељ, као корисник материјалног обезбјеђења засновао радни однос на основу индивидуалног плана активације 23.68 еура;
- 3) корисника додатка за његу и помоћ 31.87 еура;
- 4) корисника личне инвалиднине 39.57 еура;
- 5) без родитељског старања 39.57 еура.

Дијете које испуњава услове на додатак за дјецу по више основа остварује то право по повољнијем основу.

Носилац додатка за дјецу

Члан 45

Носилац права на додатак за дјецу је родитељ, усвојилац, старалац или хранитељ.

Додатак за дјецу исплаћује се у мјесечном износу носиоцу права из става 1 овог члана.

Додатак за дјецу за дијете без родитељског старања, које је смјештено у установу, исплаћује се на име дјетета овлашћеном лицу у тој установи и користи се за потребе дјетета.

Овлашћено лице, у смислу става 3 овог члана, је лице коме је орган старатељства повјерио вршење појединих послова, у складу са законом којим се уређују породични односи.

Трошкови исхране у предшколским установама

Члан 46

Право на трошкове исхране у јавној предшколској установи остварују дјеца у складу са законом којим се уређује предшколско васпитање и образовање.

Помоћ у васпитању и образовању

Члан 47

Право на помоћ за васпитање и образовање дјеце и младих са посебним образовним потребама имају дјеца и млади који су остварили право на васпитање и образовање, у складу са посебним законом.

Право на помоћ из става 1 овог члана обухвата:

- 1) трошкове смјештаја у установу;
- 2) трошкове превоза.

Трошкови смјештаја

Члан 48

Дјеца и млади из члана 47 овог закона, који се упућују на васпитање и образовање ван мјеста пребивалишта, односно боравишта, имају право на трошкове смјештаја у установу за вријеме трајања васпитања и образовања, у складу са овим законом.

Право на обезбјеђење трошкова смјештаја има и пратилац лица из става 1 овог члана.

Трошкови смјештаја за пратиоца обезбјеђују се у висини трошкова смјештаја за лица из става 1 овог члана.

Трошкови превоза

Члан 49

Дјеци и младима из члана 47 овог закона обезбјеђују се трошкови превоза за вријеме трајања васпитања и образовања, а ако су смјештена у установу обезбјеђују се и трошкови превоза за вријеме зимског и љетњег школског распуста, државних, вјерских и других празника ако путују у мјесто становања, као и за повратак у мјесто школовања, уколико ово право није остварено по другом основу.

Право на обезбјеђење трошкова превоза има и пратилац лица из става 1 овог члана, уколико ово право није остварио по другом основу.

Висина трошкова превоза за лица из ст. 1 и 2 овог члана утврђује се у висини трошкова јавног превоза у друмском и жељезничком саобраћају.

Корисник рефундације накнаде зараде за породилско, односно родитељско одсуство

Члан 50

Послодавац има право на рефундацију средстава по основу исплате накнаде зараде запосленом за породилско, односно родитељско одсуство.

Висина средстава

Члан 51

Висина средстава која се рефундирају послодавцу за запосленог који је прије остваривања овог права био у радном односу:

1) најмање 12 мјесеци непрекидно, је просјечна зарада запосленог за 12 мјесеци који претходе мјесецу остваривања права на породилшко, односно родитељско одсуство;

2) од шест до 12 мјесеци непрекидно, је 70% од просјечне зараде запосленог за вријеме рада који је претходио мјесецу остваривања права на породилшко, односно родитељско одсуство;

3) од три до шест мјесеци непрекидно, је 50% од просјечне зараде запосленог за вријеме рада који је претходио мјесецу остваривања права на породилшко, односно родитељско одсуство;

4) до три мјесеца је 30% од просјечне зараде запосленог за вријеме рада који је претходио остваривању права на породилшко, односно родитељско одсуство.

Висина средстава из става 1 тачка 1 овог члана може се утврдити највише до износа двије просјечне зараде запосленог у држави у претходној години, према подацима органа управе надлежног за послове статистике.

Висина средстава из става 1 тач. 2), 3) и 4) овог члана може се утврдити највише до износа једне просјечне зараде запосленог у држави у претходној години, према подацима органа управе надлежног за послове статистике.

Накнада зараде запосленог који се бави предузетничком дјелатношћу за породилшко, односно родитељско одсуство

Члан 52

Лице које се бави предузетничком дјелатношћу као једини запослени, накнаду зараде за породилшко, односно родитељско одсуство остварује код центра за социјални рад.

Висина накнаде зараде из става 1 овог члана одређује се у складу са чланом 51 овог закона.

Коришћење права

Члан 53

Ако је захтјев за рефундацију накнаде зараде, односно захтјев за накнаду зараде за породилшко, односно родитељско одсуство поднијет у року од 30 дана од дана почетка коришћења права исплата тече од тога дана, а ако је захтјев поднијет послјије тога рока, исплата тече од дана подношења захтјева.

Рефундација накнаде зараде, односно накнада зараде за породилшко, односно родитељско одсуство се не може остварити, уколико је захтјев поднијет по истеку времена које је запослени користио за породилшко, односно родитељско одсуство.

Накнада по основу рођења дјетета

Члан 54

Један од родитеља који је на евиденцији Завода за запошљавање и студент може остварити право на мјесечну накнаду по основу рођења дјетета, до навршене једне године живота дјетета.

Уколико је захтјев за накнаду из става 1 овог члана поднијет у року од 30 дана од дана порођаја, исплата тече од дана порођаја, а ако је захтјев поднијет послјије тога рока накнада се исплаћује од дана подношења захтјева.

Лице из става 1 овог члана не може остварити право на накнаду по основу рођења дјетета уколико поднесе захтјев по истеку времена за које би му припадало право на накнаду.

Висина накнаде из става 1 овог члана износи 79.03 еура мјесечно.

Накнада по основу рођења троје или више дјеце

Члан 54а

(Брисано).

Члан 54б

(Брисано).

Рефундација накнаде зараде за рад са половином пуног радног времена послодавцу

Члан 55

Послодавац има право на рефундацију средстава по основу исплате накнаде зараде запосленом за рад са половином пуног радног времена, у износу од 50% зараде запосленог.

Висина средстава која се рефундирају послодавцу за запосленог за рад са половином пуног радног времена за лице из става 1 овог члана, који је прије остваривања овог права био у радном односу:

1) најмање 12 мјесеци непрекидно, је 50% просјечне зараде за 12 мјесеци који претходе мјесецу остваривања права на рад са половином пуног радног времена;

2) до 12 мјесеци непрекидно, је 50% просјечне зараде за вријеме рада који је претходио мјесецу остваривања права на рад са половином пуног радног времена.

Накнада зараде за рад са половином пуног радног времена запосленом који се бави предузетничком дјелатношћу

Члан 56

Лице које се бави предузетничком дјелатношћу као једини запослени накнаду зараде за рад са половином пуног радног времена остварује код центра за социјални рад.

Висина накнаде зараде из става 1 овог члана одређује се у складу са чланом 55 овог закона.

Изузеци од рефундације

Члан 57

Послодавцу којем се исплата накнаде зараде обезбјеђује из сектора јавне потрошње (буџет државе, буџет општине и ванбуџетски фондови) не рефундирају се средства по основу накнаде за породилшко, односно родитељско одсуство и накнаде зараде за рад са половином пуног радног времена.

Усклађивање висине материјалног давања у дјечјој заштити

Члан 58

Висина основа из чл. 41, 42 и 54 овог закона усклађује се полугодишње (01. јануара и 01. јула текуће године) са кретањем трошкова живота и просјечне зараде запослених на територији Црне Горе на основу статистичких података за претходно полугодиште у проценту који представља збир половине процента раста, односно пада трошкова живота и половине процента раста, односно пада зарада.

Изузетно од става 1 овог члана, ако би проценат који представља збир половине процената раста, односно пада трошкова живота и половине процента раста, односно пада зарада из става 1 овог члана довео до негативног усклађивања, висина материјалних давања из чл. 41, 44 и 54 овог закона се не усклађују.

Акт о усклађивању мјесечних новчаних примања доноси надлежни орган државне управе.

Материјална давања из дјечје заштите у надлежности општине

Члан 59

Општина може, у складу са материјалним могућностима, обезбиједити материјална давања из дјечје заштите, као што су: помоћ за новорођено дијете; помоћ за набавку школског прибора и друга материјална давања.

Врсте материјалних давања, ближе услове, начин и поступак за остваривање права из става 1 овог члана прописује надлежни орган општине.

IV. УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ

Врсте услуга

Члан 60

Услуге у области социјалне и дјечје заштите су:

- 1) подршка за живот у заједници;
- 2) савјетодавно-терапијска и социјално-едукативна услуга;
- 3) смјештај;
- 4) неодложне интервенције и
- 5) друге услуге.

Ближе услове за пружање и коришћење услуга, нормативе и минималне стандарде услуга из става 1 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Процена и планирање

Члан 61

(Брисано).

Подршка за живот у заједници

Члан 62

Услуге подршке за живот у заједници обухватају активности које подржавају боравак корисника у породици или непосредном окружењу.

Услуге подршке за живот у заједници су: дневни боравак, помоћ у кући, становање уз подршку, свратиште, персонална асистенција, тумачење и превођење на знаковни језик и друге услуге подршке за живот у заједници.

Савјетодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге

Члан 63

Савјетодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге обухватају: савјетовање, терапију, медијацију, СОС телефон и друге услуге с циљем превазилажења кризних ситуација и унапјеђивања породичних односа.

Смјештај

Члан 64

Смјештај је услуга која подразумијева боравак корисника: на породичном смјештају-хранитељству, породичном смјештају, у установи, у прихватилишту - склоништу и у другим врстама смјештаја.

Смјештај може бити привремени, повремени и дуготрајни.

Услуге из чл. 62 и 63 овог закона и става 1 овог члана обавља пружалац услуге.

Породични смјештај - хранитељство

Члан 65

Услуга породичног смјештаја-хранитељства обезбјеђује се дјечи и младима у складу са законом којим се уређују породични односи.

Породични смјештај

Члан 66

Услуга породичног смјештаја обезбјеђује се трудници, самохраном родитељу са дјететом до навршене треће године живота, одраслом и старом лицу, којима је усљед социјалних прилика потребно збрињавање.

Врсте породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја

Члан 67

Породични смјештај-хранитељство и породични смјештај обезбјеђује се као:

- 1) стандардни смјештај;
- 2) смјештај уз интензивну или додатну подршку;
- 3) ургентни смјештај;
- 4) повремени смјештај;
- 5) друга врста смјештаја.

Пружаоци породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја

Члан 68

Услугу породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја пружа физичко лице у складу са овим законом и законом којим се уређују породични односи.

Услугу из става 1 овог члана пружа физичко лице које је процијењено као подобно, успјешно је завршило обуку и добило лиценцу за пружање те услуге.

Процјену подобности физичког лица за пружање услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја, стручну подршку и обуку, врши центар за социјални рад.

Пружалац услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја има право на стручну подршку, накнаду трошкова смјештаја корисника и накнаду за рад.

Међусобна права и обавезе између пружаоца услуге породичног смјештаја-хранитељства, односно породичног смјештаја и центра за социјални рад, уређују се уговором.

Поред центра за социјални рад и други пружалац услуге може да пружа стручну подршку и спроводи одговарајућу обуку пружаоцима услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја.

Ближе услове за процјену подобности лица за пружање услуге породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја, програм и начин спровођења обуке и пружање стручне подршке, за добијање лиценце, као и за накнаду трошкова породичног смјештаја-хранитељства и породичног смјештаја и накнаду за рад за пружаоца услуге прописује надлежни орган државне управе.

Смјештај у установу

Члан 69

Смјештај у установу остварује се збрињавањем у установу и обезбјеђењем накнаде трошкова смјештаја.

Корисници смјештаја у установу

Члан 70

Смјештај у установу обезбјеђује се дјечи и младима, трудници, самохраном родитељу са дјететом до навршене треће године живота, лицу са инвалидитетом и старом лицу којима се не може обезбједити или није у његовом најбољем интересу останак у породици или услуге подршке за живот у заједници или породични смјештај-хранитељство или породични смјештај.

Смјештај дјетета у установу обезбјеђује се у случају када центар за социјални рад установи да се не може обезбједити останак дјетета у породици, кроз пружање подршке породици, односно не може се обезбједити породични смјештај-хранитељство, односно није у најбољем интересу дјетета.

Центар за социјални рад дужан је да смјештај дјетета у установу преиспитује најмање једном у шест мјесеци.

Дјетету млађем од три године живота не обезбјеђује се смјештај у установу.

Изузетно од става 4 овог члана дјетету млађем од три године живота може се обезбједити смјештај у установу, ако се не може обезбједити заштита из става 2 овог члана и ако за то постоје нарочито оправдани разлози, уз претходну сагласност надлежног органа државне управе.

Смјештај у установу пружа се кориснику тако да обезбјеђује припрему за његов повратак у биолошку породицу, одлазак у другу породицу, односно припрему корисника за самосталан живот.

Кориснику смјештаја у установу не може престати смјештај прије него што центар за социјални рад обезбједи услове за смјештај у другу установу, породични смјештај или други облик социјалне и дјечје заштите.

Услуге неодложне интервенције

Члан 71

Услуге неодложне интервенције пружају се ради осигурања безбједности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника и обезбјеђују се 24 сата дневно.

Услуге неодложне интервенције пружа центар за социјални рад уз обавезну сарадњу са другим надлежним органима и службама.

Када орган, односно служба из става 2 овог члана први ступи у контакт са корисником, о томе одмах обавјештава надлежни центар за социјални рад.

Обезбјеђење услуга

Члан 72

Услуге социјалне и дјечје заштите из чл. 62 и 63 овог закона, као и услуге смјештаја у установу и прихватилиште - склониште из члана 64 став 1 овог закона, за којима постоји потреба, а могу се ефикасније обезбједити од стране других пружалаца услуга, кроз поступак јавне набавке, јавним позивом или јавно-приватним партнерством, обезбјеђују се у складу са законом.

V. НАДЛЕЖНОСТ И ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ

Стварна надлежност

Члан 73

О захтјеву за остваривање права из социјалне и дјечје заштите у првом степену рјешава центар за социјални рад.

О жалби против рјешења центра за социјални рад рјешава надлежни орган државне управе.

Жалба не одлаже извршење рјешења.

Мјесна надлежност

Члан 74

У остваривању права из социјалне и дјечје заштите мјесна надлежност се одређује за:

- 1) лице које има пребивалиште, према мјесту пребивалишта;
- 2) лице које се нађе на територији ван свог пребивалишта, према мјесту боравишта;
- 2а) лице које нема пребивалиште у Црној Гори, према мјесту боравишта, а ако нема ни боравиште према посљедњем пребивалишту, односно боравишту у Црној Гори;
- 3) лице непознатог пребивалишта, према мјесту у коме је настао повод за вођење поступка;
- 4) дијете, према пребивалишту, односно боравишту родитеља;
- 5) дијете чији родитељи не живе заједно, према пребивалишту, односно боравишту родитеља коме је дијете повјерено на чување и васпитање;
- 6) дијете чији родитељи нијесу познати или су напустили дијете или ако није познато пребивалиште, односно боравиште дјетета, према мјесту у којем је настао повод за вођење поступка;
- 7) правно лице према сједишту, односно кад обавља дјелатност ван сједишта, према мјесту обављања дјелатности.

Промјена надлежности

Члан 75

Центар за социјални рад који је почео поступак дужан је, ако се у току поступка измијене околности према којима се одређује мјесна надлежност, да спесе предмета, без одлагања, достави надлежном центру за социјални рад.

Ако корисник промијени пребивалиште, односно боравиште центар за социјални рад је дужан да, без одлагања, достави спесе предмета центру за социјални рад надлежном према мјесту пребивалишта, односно боравишта корисника.

Центар за социјални рад коме су списи предмета достављени одлучује о праву корисника у року од 15 дана од дана достављања списа.

Центар за социјални рад који је признао право обезбјеђиваће извршење тога права, до окончања поступка из става 3 овог члана.

Сукоб мјесне надлежности

Члан 76

Сукоб мјесне надлежности између центара за социјални рад рјешава надлежни орган државне управе. Центар за социјални рад је дужан да до окончања поступка из става 1 овог члана подносиоцу захтјева обезбиједи одговарајући облик заштите.

Покретање поступка

Члан 77

Поступак за остваривање права из овог закона покреће се на захтјев лица, односно родитеља, усвојиоца, стараоца или хранитеља и по службеној дужности.

Центар за социјални рад покреће поступак по службеној дужности на иницијативу правног или физичког лица, када је то у интересу корисника, односно јавном интересу, односно кад постоји интерес трећих лица.

Захтјев за остваривање права из става 1 овог члана подноси се на обрасцу који прописује надлежни орган државне управе.

Подносилац захтјева из става 1 овог члана одговоран је за тачност и исправност података које уноси у образац из става 3 овог члана.

Налаз и мишљење центра за социјални рад

Члан 78

Права на основна материјална давања из чл. 21, 32, 33 и 37 овог закона остварују се на основу доказа и непосредног увида.

У поступку остваривања права из става 1 овог члана центар за социјални рад дужан је да сачини налаз и мишљење којим се утврђују чињенице о којима се не води службена евиденција и служи као доказно средство.

Садржину и образац налаза и мишљења, у смислу става 2 овог члана, прописује надлежни орган државне

управе.

Индивидуални план услуга

Члан 79

Права на услуге социјалне и дјечје заштите из чл. 62, 64 и 71 овог закона признају се на основу доказа и индивидуалног плана услуга.

Центар за социјални рад дужан је да сачини индивидуални план из става 1 овог члана, у сарадњи са корисником, члановима његове породице и другим лицима важним за корисника.

Социјално-љекарска комисија

Члан 80

Када је у поступку за остваривање права на материјално обезбјеђење, додатка за његу и помоћ, личне инвалиднине и накнаде зараде за рад са половином пуног радног времена потребно утврђивање сметњи у развоју, неспособности за рад, односно инвалидности, центар за социјални рад утврђује те чињенице на основу налаза, оцјене и мишљења социјално-љекарске комисије.

Социјално - љекарска комисија образује се као првостепена и другостепена.

Комисије из става 2 овог члана образује надлежни орган државне управе.

Предсједнику, члановима и секретару комисије из става 3 овог члана припада накнада за рад коју утврђује надлежни орган државне управе уз сагласност органа државне управе надлежног за послове финансија.

Ближе услове у погледу образовања, састава и начина рада комисија из става 2 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Медицинске индикације

Члан 81

Медицинске индикације за остваривање права на материјално обезбјеђење, додатка за његу и помоћ, личну инвалиднину и накнаду зараде за рад са половином пуног радног времена прописује надлежни орган државне управе, уз претходно прибављено мишљење органа државне управе надлежног за послове здравља.

Рокови

Члан 82

Поступак за остваривање права из социјалне и дјечје заштите је хитан.

Центар за социјални рад је дужан да донесе и достави рјешење о захтјеву за остваривање права из социјалне и дјечје заштите најкасније у року од 15 дана, а ако је потребно спровести посебан испитни поступак, у року од 30 дана од дана пријема уредно поднијетог захтјева, односно од покретања поступка по службеној дужности.

Усмено рјешење

Члан 83

Када се ради о предузимању изузетно хитних мјера ради обезбјеђења социјалне и дјечје заштите, центар за социјални рад може донијети рјешење и усмено.

У случају из става 1 овог члана центар за социјални рад дужан је да донесе рјешење у писаном облику најкасније у року од три дана од дана доношења усменог рјешења.

Коришћење права

Члан 84

Права на основна материјална давања из чл. 21, 32, 33, 39а и 42 овог закона теку од првог дана наредног мјесеца по подношењу захтјева.

Права на услуге из члана 60 овог закона теку од дана доношења рјешења о остваривању права.

Корисник, односно његов законски заступник, усвојилац, старалац или хранитељ дужан је да центру за социјални рад пријави сваку промјену која је од утицаја на остваривање и висину права из става 1 овог члана, у року од 15 дана од дана настале промјене.

Све промјене које су од утицаја на коришћење права по овом закону узимају се у обзир од првог дана наредног мјесеца по њиховом наступању.

На основу пријаве лица из става 3 овог члана или на основу података прибављених по службеној

дужности, центар за социјални рад донијеће ново рјешење, ако то захтијевају промијењене околности.

Кориснику личне инвалиднине и додатка за његу и помоћ обуставља се исплата уколико користи услугу смјештаја у установи из члана 64 став 1 овог закона дуже од 60 дана, под условом да је услуга обезбијеђена из буџета државе.

Непосредно уговарање коришћења услуге

Члан 85

Корисник, односно његов законски заступник, усвојилац, старалац или хранитељ може непосредно одабрати пружаоца услуге и са њим закључити уговор о коришћењу услуге, ако у цјелости учествује у трошковима услуге.

Изузетно од става 1 овог члана, не могу се непосредно одабрати пружаоци услуге за смјештај:

- 1) дјетета у установу;
- 2) лица лишеног пословне способности.

Услуге из става 2 овог члана користе се на основу рјешења центра за социјални рад, односно на основу одлуке суда, у складу са законом.

Давање података

Члан 86

Корисник је дужан да даје истините личне податке, податке о својим приходима и имовинском стању, као и другим околностима од којих зависи признавање права из социјалне и дјечје заштите, као и током њиховог коришћења.

Накнада штете

Члан 87

Лице из члана 84 став 3 овог закона којем је извршена исплата основних материјалних давања дужно је да врати примљени износ, ако је:

1) остварио права из социјалне и дјечје заштите или је остварио у већем износу него што му по закону припада, на основу нетачних података за које је знао или је морао знати да су нетачни или на други незаконит начин;

2) остварио права из социјалне и дјечје заштите услед тога што није пријавио или је са закашњењем пријавио промјене које су од утицаја на губитак, односно коришћење права или на износ права из социјалне и дјечје заштите, а знао је или морао знати за те промјене.

Када центар за социјални рад утврди околности из става 1 овог члана, дужан је да позове корисника путем писаног обавјештења да неосновано примљену помоћ врати у року од 15 дана од дана пријема обавјештења.

Центар за социјални рад може са корисником склопити уговор о начину и времену повраћаја неосновано оствареног износа материјалног давања, при чему се у обзир узима висина прихода корисника и његов социјални положај.

Повраћај неосновано оствареног износа материјалног давања не може се уговорити на период дужи од три године.

VI. УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ

Статус установе

Члан 88

Установа је правно лице које самостално обавља дјелатност за коју је основана, на начин и под условима утврђеним овим законом, актом о оснивању и статутом установе.

Установа из става 1 овог члана је дужна да истакне назив, сједиште и адресу.

Оснивање

Члан 89

Установу може основати држава, општина или друго правно и физичко лице (у даљем тексту: оснивач).

Ако установу оснива више субјеката из става 1 овог члана, међусобна права и обавезе оснивача уређују се уговором.

Акт о оснивању установе

Члан 90

Акт о оснивању установе доноси оснивач и садржи:

- 1) назив оснивача;
- 2) назив, сједиште и адреса установе;
- 3) дјелатност установе;
- 4) износ средстава за оснивање и почетак рада установе и начин обезбјеђивања средстава за обављање дјелатности установе;
- 5) права и обавезе оснивача према установи и установе према оснивачу;
- 6) органе установе;
- 7) састав и начин именовања органа управљања установе;
- 8) рок за именовање органа управљања и органа руковођења, доношење статута и упис установе у Централни регистар привредних субјеката (у даљем тексту: Регистар);
- 9) лице које ће привремено вршити дужност директора установе;
- 10) рок на који се установа оснива, ако се оснива на одређено вријеме, односно за извршење одређеног посла.

Оснивач је дужан да надлежном органу државне управе достави акт о оснивању установе, у року од 15 дана од дана доношења акта.

Својство правног лица

Члан 91

Установа стиче својство правног лица даном уписа у Регистар.
Дјелови установе немају својство правног лица.

Статут установе

Члан 92

Статут установе садржи: назив, сједиште и адресу установе; дјелатност установе; дјелокруг органа управљања и руковођења; услове и поступак за избор и разрјешење директора установе; опште акте установе и начин њиховог доношења; финансирање рада; начин утврђивања кандидата из реда запослених за именовање чланова органа управљања, начин утврђивања предлога за разрјешење члана органа управљања из реда запослених; јавност рада и друга питања од значаја за рад установе.

Сагласност на статут установе даје оснивач.

Органи установе

Члан 93

Органи установе су: управни одбор и директор.

Управљање установом

Члан 94

Установом управља управни одбор.

Управни одбор:

- 1) доноси статут и друге опште акте;
- 2) бира и разрјешава директора установе;
- 3) усваја програм развоја;
- 4) доноси годишњи финансијски план;
- 5) усваја завршни рачун;
- 6) доноси инвестиционе одлуке;
- 7) обавља друге послове, у складу са законом и статутом установе.

Састав управног одбора

Члан 95

Управни одбор установе има предсједника и два члана.

Именовање и разрјешење управног одбора

Члан 96

Предсједника и чланове управног одбора установе именује и разрјешава оснивач.
Мандат предсједника и чланова управног одбора уређује се статутом установе.

Разрјешење предсједника и члана управног одбора

Члан 97

Предсједник и члан управног одбора установе може бити разрјешен прије истека мандата, ако:

- 1) поднесе оставку;
- 2) поступа супротно закону или статуту установе;
- 3) не врши дужност дуже од шест мјесеци;
- 4) правоснажно је осуђен на безусловну казну затвора.

Члан управног одбора установе из реда запослених може бити разрјешен прије истека мандата и у случају ако не заступа интересе запослених на начин утврђен статутом установе.

Директор установе

Члан 98

Директор:

- 1) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста установе;
 - 2) организује рад и одговоран је за законитост рада и спровођење програма развоја установе;
 - 3) врши друге послове у складу са овим законом и статутом установе.
- Мандат директора установе утврђује се статутом установе.

Статус запослених у установи

Члан 99

На запослене у установи примјењују се општи прописи о раду и колективни уговори, ако законом није другачије одређено.

Обавезе оснивача

Члан 100

Оснивач је дужан да редовно обезбјеђује средства за рад установе.

Средства из става 1 овог члана обухватају: средства за зараде и остала примања запослених, материјалне трошкове, одржавање и осигуравање објеката и опреме као и техничко-технолошко опремање објеката за реализацију програмских активности установе.

Обавезе установе

Члан 101

Установа је дужна да обавља дјелатност за коју је основана, намјенски користи средства за рад и да надлежном органу државне управе, најкасније до краја марта текуће године, поднесе извјештај о раду, извјештај о финансијском пословању за претходну годину и програм рада за текућу годину.

Статусне промјене

Члан 102

Оснивач може промијенити статус установе (издвајање дијела установе у посебну установу, припајање дијела установе другој установи, организовање нове установе обједињавањем дијелова, односно спајањем двије или више установа или трансформацијом установе у привредно друштво), по поступку прописаном за оснивање установе, ако посебним законом није другачије одређено.

Промјена назива, дјелатности и сједишта установе врши се оснивачким актом установе.

Разлози за престанак рада установе

Члан 103

Установа престаје са радом, ако:

- 1) не испуњава прописане услове за обављање дјелатности;
- 2) је правоснажном судском одлуком утврђена ништавост уписа у Регистар;
- 3) не обавља дјелатност због које је основана;
- 4) је наступио други случај утврђен законом или актом о оснивању.

Акт о престанку рада установе доноси оснивач.

VII. ЈАВНЕ УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ

Оснивање јавне установе

Члан 104

Установа чији је оснивач држава или општина оснива се као јавна установа.

Оснивач јавне установе одговара за обавезе јавне установе.

На јавну установу односе се одредбе о установи, ако овим законом није другачије одређено.

Оснивачки акт јавне установе

Члан 105

Акт о оснивању јавне установе, чији је оснивач држава, доноси Влада, а за јавне установе чији је оснивач општина, надлежни орган општине.

Статут јавне установе

Члан 105а

На статут јавне установе чији је оснивач држава, сагласност даје надлежни орган државне управе.

Акт о унутрашњој организацији и систематизацији

Члан 106

На акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста јавне установе чији је оснивач држава сагласност даје надлежни орган државне управе.

На акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста јавне установе чији је оснивач општина сагласност даје надлежни орган општине.

Именовање и састав управног одбора јавне установе

Члан 107

Предсједника и чланове управног одбора јавне установе, чији је оснивач држава, именује и разрјешава Влада, на предлог надлежног органа државне управе.

Управни одбор центра за социјални рад чине два представника оснивача и један представник општине.

Представник општине из става 2 овог члана бира се на начин прописан актом општине.

Управни одбор јавне установе из члана 112 став 1 тач. 2, 3 и 4 овог закона чине два представника оснивача и један представник корисника, односно родитеља корисника.

Представник запослених и корисника бира се на начин прописан статутом установе.

Предсједника и чланове управног одбора јавне установе, чији је оснивач општина, именује и разрјешава надлежни орган општине.

Разрјешење предсједника и члана управног одбора јавне установе

Члан 108

Предсједник и члан управног одбора јавне установе, поред разлога из члана 97 овог закона, може бити разрјешен прије истека мандата на који је именован на начин прописан статутом јавне установе и у случају ако не штити јавни интерес.

Руковођење јавном установом

Члан 109

Јавном установом руководи директор.

Избор директора јавне установе

Члан 110

Директора јавне установе чији је оснивач држава бира управни одбор установе, на основу јавног конкурса и поднесеног програма развоја установе.

На одлуку управног одбора о избору директора из става 1 овог члана сагласност даје надлежни орган

државне управе.

За директора јавне установе из става 1 овог члана може да буде изабрано лице са високом стручном спремом, са најмање три године рада у области социјалне и дјечје заштите.

Мандат директора јавне установе траје четири године.

Распоређивање директора

Члан 110а

Директор јавне установе који по истеку мандата на који је изабран не буде поново биран, распоређује се на радно мјесто у установи које одговара његовом нивоу образовања, а ако таквог мјеста нема, остварује права као запослени за чијим радом је престала потреба, у складу са законом.

Разрешење директора јавне установе

Члан 111

Директор јавне установе може бити разријешен прије истека мандата, ако:

- 1) поднесе оставку;
- 2) обавља послове супротно закону;
- 3) нестручним и несавјесним радом проузрокује штету јавној установи или своје обавезе извршава на начин који може проузроковати веће сметње у раду јавне установе;
- 4) на било који начин онемогућава остваривање права и услуга из надлежности јавне установе;
- 5) не штити јавни интерес;
- 6) постоје други разлози утврђени законом и статутом установе.

Врсте јавних установа

Члан 112

Јавне установе су:

- 1) центар за социјални рад;
- 2) установа за дјецу и младе;
- 3) установа за одрасла и стара лица;
- 4) установе за одмор и рекреацију.

Центар за социјални рад

Члан 113

Центар за социјални рад одлучује о правима из социјалне и дјечје заштите, у складу са овим законом.

Центар из става 1 овог члана може основати само држава, као јавну установу, у складу са овим законом.

Центар из става 1 овог члана се може основати за територију једне или више општина.

Ближе услове о организацији, нормативима, стандардима и начину рада центра за социјални рад прописује надлежни орган државне управе.

Јавна овлашћења

Члан 114

Центар за социјални рад:

- 1) обавља процјену стања, потреба, снага и ризика корисника и других лица значајних за корисника; процјену подобности стараоца, хранитеља и усвојиоца; израду и праћење индивидуалних планова услуга;
- 2) рјешава у првом степену о захтјевима за остваривање права из социјалне и дјечје заштите;
- 3) предузима мјере, покреће и учествује у судским и другим поступцима;
- 4) води евиденције и стара се о чувању документације корисника;
- 5) обавља и друге послове у складу са законом.

Други послови центра за социјални рад

Члан 115

Центар за социјални рад покреће, развија и учествује у реализацији стратегија, планова и програма који доприносе задовољавању потреба грађана и сарађује са органима државне управе, општине и другим организацијама у области социјалне и дјечје заштите на територији општине за коју је основан.

Приправност и рад по позиву

Члан 116

У центру за социјални рад приправност је посебан облик рада ван радног времена, код којег запослени мора бити стално доступан (у приправности) да би, ако затреба, извршио неодложну интервенцију.

План приправности доноси директор центра за социјални рад.

Друге јавне установе

Члан 117

Јавне установе из члана 112 став 1 тач. 2 и 3 овог закона пружају услуге подршке за живот у заједници, савјетодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге и услуге смјештаја дјетету, младом, одраслом и старом лицу и обављају друге послове у складу са законом.

Јавне установе које обављају послове смјештаја дјеце, младих, одраслих и старијих лица трансформисаће се с циљем развоја услуга подршке за самостални живот, савјетодавно-терапијске, односно социјално-едукативне услуге, у складу са планом трансформације који доноси надлежни орган државне управе.

Јавна установа из члана 112 став 1 тачка 4 овог закона обавља послове одмора и рекреације за дијете корисника материјалног обезбјеђења, дијете смјештено у установу или на породичном смјештају-хранитељству и дијете за које се услед посебних околности и социјалног ризика процијени да му је потребан овај облик социјалне заштите.

Здравствена дјелатност

Члан 118

Јавне установе могу организовати, односно обављати здравствену дјелатност, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

VIII. ДРУГИ ОБЛИК ОРГАНИЗОВАЊА ПРУЖАЛАЦА УСЛУГА Други облик организовања

Члан 119

Дјелатност у области социјалне и дјечје заштите, односно поједине услуге може, у складу са овим законом, пружати и организација, предузетник, привредно друштво и физичко лице, у складу са законом.

Оснивачка права у погледу именовања органа руковођења и органа управљања другог облика организовања врше се у складу с прописом који уређује оснивање тог субјекта.

Управљање код другог пружаоца услуга остварује се на начин утврђен оснивачким актом, у складу са законом.

IX. ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНУ И ДЈЕЧЈУ ЗАШТИТУ Завод за социјалну и дјечју заштиту

Члан 120

Обављање развојних, савјетодачних, истраживачких и других стручних послова у социјалној и дјечјој заштити врши орган управе надлежан за послове социјалне и дјечје заштите (у даљем тексту: Завод за социјалну и дјечју заштиту), у складу са овим законом.

Дјелатност Завода за социјалну и дјечју заштиту

Члан 121

Завод за социјалну и дјечју заштиту обавља сљедеће послове:

- 1) савјетодавне, истраживачке и стручне послове у области социјалне и дјечје заштите;
- 2) прати квалитет стручног рада и пружање услуга код пружаоца услуга, у складу са овим законом;
- 3) пружа стручну супервизијску подршку ради унапрјеђења стручног рада и услуга социјалне и дјечје заштите;
- 4) обавља послове лиценцирања стручних радника и издаје лиценцу за рад, у складу са овим законом;
- 5) обавља стручне и организационе послове у поступку акредитације програма обуке, односно програма пружања услуга којим се обезбјеђује стручно усавршавање стручним радницима и стручним сарадницима и пружаоцима услуга;
- 6) доноси Етички кодекс за запослене у области социјалне и дјечје заштите;
- 7) истражује социјалне појаве и проблеме, дјелатност и ефекте социјалне и дјечје заштите, израђује анализе и извјештаје и предлаже мјере за унапрјеђење у области социјалне и дјечје заштите;
- 8) развија систем квалитета у социјалној и дјечјој заштити, координира развој стандарда услуга и предлаже

надлежном органу државне управе унапрјеђење постојећих и увођење нових стандарда;

9) учествује у изради, спровођењу, праћењу и оцјени ефеката примјене стратегија, акционих планова, закона и других прописа које се односе на развој дјелатности социјалне и дјечје заштите;

10) организује стручно усавршавање стручних радника и стручних сарадника;

11) сачињава и публикује монографије, часописе и зборнике радова, стручне приручнике, водиче, информаторе, студије и примјере добре праксе;

12) информише стручну и ширу јавност о спровођењу социјалне и дјечје заштите, указује на потребе и проблеме корисника, а посебно корисника из осјетљивих друштвених група;

13) обавља и друге послове у складу са овим законом.

Х. ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА У СОЦИЈАЛНОЈ И ДЈЕЧЈОЈ ЗАШТИТИ Запослени код пружаоца услуге

Члан 122

Стручне послове код пружаоца услуга обављају стручни радници, стручни сарадници и сарадници, у складу са овим законом.

Стручни радници и стручни сарадници

Члан 123

Стручни радници су социјални радник, психолог, педагог, андрагог, специјални педагог, правник, социолог, дефектолог, специјални едукатор, рехабилитатор и доктор медицине.

Стручни сарадници су лица друге струке, са високим образовањем, који обављају послове код пружаоца услуга.

Члан 123а

Сарадници су лица са средњим образовањем, који обављају послове код пружаоца услуге.

Стручни послови

Члан 124

Стручни послови код пружаоца услуга групишу се према природи радних процеса и исходима који настају у пружању услуга.

Стручне послове из става 1 овог члана, као и ближе услове и стандарде за њихово обављање утврђује надлежни орган државне управе.

Службена легитимација

Члан 125

Стручни радници центра за социјални рад имају статус службеног лица и овлашћења која доказују службеном легитимацијом.

Садржај и облик службене легитимације из става 1 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Приправници

Члан 126

Приправници обављају приправнички стаж код пружаоца услуге у установи социјалне и дјечје заштите.

Приправнички стаж се изводи по утврђеном програму пружаоца услуге, под непосредним надзором овлашћеног радника (ментора), који има најмање исти степен школске спреме коју посједује приправник.

Дужина трајања, начин обављања приправничког стажа и обавезе пружалаца услуге према приправнику у току трајања приправничког стажа ближе се уређују актом надлежног органа државне управе.

Стручни испит

Члан 127

Након обављеног приправничког стажа код пружаоца услуге, лица из члана 123 став 1 овог закона полажу стручни испит.

Полагање стручног испита из става 1 овог члана организује и спроводи надлежни орган државне управе.

Стручни испит се полагаје пред комисијом коју образује надлежни орган државне управе.

Предсједнику, члановима и секретару комисије из става 3 овог члана припада накнада за рад коју утврђује надлежни орган државне управе уз сагласност органа државне управе надлежног за послове финансија.

Услове, програм и начин полагања стручног испита, као и ближе услове у погледу састава и начина рада комисије прописује надлежни орган државне управе.

Трошкови полагања стручног испита

Члан 127а

Трошкове полагања стручног испита сноси кандидат.
Висину трошкова полагања и начин њихове уплате утврђује надлежни орган државне управе.

Стручно усавршавање стручних радника и стручних сарадника

Члан 128

Стручно усавршавање, у смислу овог закона, је непрекидно стицање знања и вјештина стручних радника и стручних сарадника у социјалној и дјечјој заштити.

Стручни радници и стручни сарадници у социјалној и дјечјој заштити имају право и дужност да у току професионалног рада прате развој науке и струке и да се стручно усавршавају ради одржавања и унапређивања професионалних компетенција и квалитета стручног рада.

План и програм стручног усавршавања

Члан 129

Пружалац услуге дужан је да стручном раднику и стручном сараднику обезбиједи стручно усавршавање, у складу са овим законом, према плану и програму стручног усавршавања.

План и програм стручног усавршавања доноси Завод за социјалну и дјечју заштиту.

Трошкове стручног усавршавања у смислу става 1 овог члана сноси пружалац услуге.

XI. ЛИЦЕНЦА

Лиценца за обављање дјелатности

Члан 130

Пружалац услуге дужан је да прије отпочињања са обављањем дјелатности прибави лиценцу за обављање дјелатности, у складу са овим законом.

Лиценцу из става 1 овог члана издаје надлежни орган државне управе, на период од шест година и обнавља се у складу са овим законом.

Изузетно од става 2 овог члана, лиценцу за обављање дјелатности пружаоца услуге породични смјештај-хранитељство и породични смјештај издаје центар за социјални рад на период од двије године.

За издавање лиценце за обављање дјелатности плаћа се административна такса, у складу са посебним законом.

Услови за издавање лиценце за обављање дјелатности

Члан 131

Лиценца за обављање дјелатности се издаје пружаоцу услуге који:

- 1) је уписан у Регистар;
- 2) испуњава стандарде за пружање услуге за коју тражи издавање лиценце, а који се односе на: локацију, простор, опрему, број и врсту стручног кадра и програм пружања услуге.

Ограничена лиценца за обављање дјелатности

Члан 132

Изузетно од члана 130 овог закона, пружаоцу услуге се може издати ограничена лиценца за обављање дјелатности којом се ограничава трајање, број корисника и врста услуге која се пружа.

Лиценца из става 1 овог члана издаје се на рок важења од три године и може бити издата највише два пута.

Право на ограничену лиценцу за обављање дјелатности може остварити пружалац услуге ако не испуњава стандарде у погледу локације и простора и ако постоји потреба за услугом која се не може обезбиједити код другог пружаоца услуге.

Обнављање лиценце за обављање дјелатности

Члан 133

Лиценца за обављање дјелатности се обнавља на захтјев пружаоца услуге, на начин и по поступку предвиђеним за њено издавање.

Поступак за обнављање лиценце из става 1 овог члана покреће се најкасније шест мјесеци прије истека рока на који је лиценца издата.

Суспензија лиценце за обављање дјелатности

Члан 134

Ако надлежни орган државне управе, током периода за који је лиценца за обављање дјелатности издата, утврди да пружалац услуге не испуњава прописане услове, покренуће поступак за суспензију лиценце за обављање дјелатности.

Одлуком о суспензији лиценце из става 1 овог члана утврђују се недостаци у погледу испуњености услова из члана 131 овог закона и оставља рок за њихово отклањање.

Пружалац услуге коме је суспендована лиценца за обављање дјелатности може наставити да пружа услуге до истека рока за отклањање недостатака.

Одузимање лиценце за обављање дјелатности

Члан 135

Надлежни орган државне управе одузеће лиценцу за обављање дјелатности пружаоцу услуге који у остављеном року не отклони недостатке из члана 134 став 2 овог закона.

Ближе услове за издавање, обнављање, суспензију и одузимање лиценце, као и образац лиценце за обављање дјелатности, прописује надлежни орган државне управе.

Издавање, обнављање, суспензија и одузимање лиценце

Члан 135а

О захтјеву за издавање, обнављање, суспензији и одузимању лиценце из члана 130 став 2 овог закона, у првом степену рјешава надлежни орган државне управе.

Против рјешења из става 1 овог члана може се покренути управни спор.

О захтјеву за издавање, обнављање, суспензији и одузимању лиценце из члана 130 став 3 овог закона, у првом степену рјешава центар за социјални рад.

О жалби против рјешења из става 3 овог члана рјешава надлежни орган државне управе.

Лиценца за стручне раднике

Члан 136

Стручни радници код пружаоца услуга морају имати лиценцу за рад.

Лиценца из става 1 овог члана издаје се на период од шест година и обнавља се у складу са овим законом. На издавање, обнављање и одузимање лиценце за рад доктора медицине примјењују се прописи из здравствене заштите.

Услови за издавање лиценце за рад

Члан 137

Лиценца за рад се издаје стручном раднику који:

- 1) има одговарајућу стручну спрему и положен стручни испит у складу са овим законом;
- 2) има сертификат да је успјешно завршио акредитовани програм обуке.

Обнављање лиценце за рад

Члан 138

Поступак за обнављање лиценце покреће се на захтјев стручног радника који се подноси најкасније три мјесеца прије истека рока на који је лиценца за рад издата.

Уколико Завод за социјалну и дјечју заштиту не обнови лиценцу за рад, стручни радник губи право да обавља послове за које је предвиђена лиценца.

Одузимање лиценце прије истека рока

Члан 139

Стручном раднику се одузима лиценца прије истека рока на који је издата, ако:

- 1) послове не обавља у складу са прописаним нормативима и стандардима;
- 2) дође до отказа уговора о раду услед учињене повреде радне обавезе или радне дисциплине.

Ближе услове за издавање, обнављање и одузимање лиценце за рад стручном раднику, као и образац лиценце за рад прописује надлежни орган државне управе.

Лиценца за рад

Члан 139а

О захтјеву за издавање, обнављање и одузимање лиценце за рад у првом степену рјешава Завод за социјалну и дјечју заштиту.

О жалби против рјешења из става 1 овог члана рјешава надлежни орган државне управе.

XII. АКРЕДИТАЦИЈА ПРОГРАМА

Акредитација

Члан 140

Акредитација програма обуке, односно програма пружања услуге (у даљем тексту: акредитација) је поступак у коме се оцјењује да ли програм обуке, односно програм пружања услуге (у даљем тексту: програм обуке) испуњава утврђене стандарде за акредитацију.

Програм обуке из става 1 овог члана намијењен је стручним радницима и стручним сарадницима код пружаоца услуге.

Поступак акредитације

Члан 141

Поступак акредитације програма обуке спроводи се објављивањем јавног позива за акредитацију.

Одлуку о објављивању јавног позива за акредитацију програма обуке доноси Завод за социјалну и дјечју заштиту.

Јавни позив из става 2 овог члана објављује се на интернет страници Завода за социјалну и дјечју заштиту. Стандарди за акредитацију програма обуке, као и начин спровођења поступка акредитације, ближе се уређују актом надлежног органа државне управе.

Завод за социјалну и дјечју заштиту доноси рјешење о акредитацији програма обуке.

Против рјешења из става 5 овог члана одлучује надлежни орган државне управе.

Право на пријаву за акредитацију програма обуке

Члан 142

Право да пријави програм обуке за акредитацију има аутор програма, а ако је програм коауторско дјело, право на пријаву заједнички имају сви коаутори.

Спровођење поступка акредитације програма

Члан 143

Пријава програма обуке за акредитацију подноси се Заводу за социјалну и дјечју заштиту.

Завод за социјалну и дјечју заштиту образује комисију за акредитацију програма.

Комисија из става 2 овог члана врши стручну оцјену програма обуке и сачињава листу програма који испуњавају стандарде за акредитацију и врши друге послове у складу са актом о образовању.

Предсједнику и члановима комисије из става 2 овог члана припада накнада за рад коју утврђује директор Завода за социјалну и дјечју заштиту уз сагласност органа државне управе надлежног за послове финансија.

Трајање и обнављање акредитације

Члан 144

Програм обуке акредитује се на период од пет година.

Поступак за обнављање акредитованог програма обуке покреће се на захтјев аутора, односно коаутора акредитованог програма обуке, најкасније шест мјесеци прије истека рока на који је програм обуке акредитован.

Права и дужности аутора акредитованог програма обуке

Члан 145

Аутор акредитованог програма обуке има право и дужност да:

- 1) непосредно реализује програм обуке на начин предвиђен програмом или да реализацију акредитованог програма уговором повјери другом лицу;
- 2) Заводу за социјалну и дјечју заштиту достави списак лица која су успјешно завршила обуку;
- 3) уредно чува документацију о реализацији акредитованих програма обуке, укључујући податке о мјесту и времену реализације, лицима која су завршила обуку и др.;
- 4) стави на увид акт о акредитацији програма обуке сваком заинтересованом лицу;
- 5) информира потенцијалне кориснике и јавност о акредитацији програма обуке;
- 6) омогући спровођење контроле квалитета реализације акредитованог програма обуке;
- 7) по истеку акредитације програма обуке, односно брисању из Регистра акредитованих програма обуке престане са реализацијом програма, а ако је реализација била у току у вријеме истека акредитације, да заврши реализацију програма обуке.

Одузимање акредитације

Члан 146

Када Завод за социјалну и дјечју заштиту утврди да је престала потреба за реализацијом програма обуке или се у реализацији битно одступа од садржине и плана извођења, доноси рјешење о одузимању акредитације.

Сертификат

Члан 147

Стручном раднику и стручном сараднику који је успјешно завршио обуку у трајању предвиђеном акредитованим програмом обуке издаје се сертификат.

Сертификат издаје Завод за социјалну и дјечју заштиту на основу података које доставља аутор акредитованог програма обуке.

Садржину и облик сертификата утврђује надлежни орган државне управе.

XIII. ЕВИДЕНЦИЈЕ И РЕГИСТРИ Збирке података

Члан 148

За потребе обављања дјелатности социјалне и дјечје заштите, за планирање, праћење стања, као и за научно-истраживачке и статистичке сврхе у области социјалне и дјечје заштите воде се збирке података.

Збирке података из става 1 овог члана садрже податке о:

- 1) правима из социјалне и дјечје заштите;
- 2) пружаоцима услуга;
- 3) корисницима;
- 4) финансирању дјелатности социјалне и дјечје заштите;
- 5) друге податке у складу са законом.

Надлежни орган државне управе управља, одржава, користи, обезбјеђује сигурносне услове, надзор базе података и cjелокупног информационог система социјалне и дјечје заштите и пружа информатичку подршку систему социјалне и дјечје заштите.

Надлежни орган државне управе издаје овлашћења и одређује обим овлашћења за приступ бази података и за уношење нових и коришћење постојећих података.

Подаци у систему социјалне и дјечје заштите чувају се у складу са законом којим је уређена заштита података о личности.

Ближе услове о садржају базе података, чувању, приступу, евиденцији и документацији прописује надлежни орган државне управе.

Преузимање података од других органа

Члан 149

За остваривање права из овог закона преузимају се подаци из електронских и других збирки података органа и организација надлежних за њихову обраду.

Ближе услове о преузимању података из других збирки података прописује надлежни орган државне

управе.

Повјерљиве информације о кориснику

Члан 150

Све информације о личним и породичним приликама корисника које пружаоци услуга воде о кориснику су повјерљиве информације.

Повјерљиве информације о кориснику пружалац услуга може користити само у сврху пружања услуге.

Корисник има право на заштиту повјерљивости свих приватних података из документације која се обрађује за потребе пружања услуге, извјештавања о раду установе или других пружалаца услуга, укључујући и оне које се тичу његове личности, понашања и породичних околности и начина коришћења услуга социјалне и дјечје заштите.

Повјерљивим информацијама сматра се и:

- 1) податак да корисник користи право или услугу;
- 2) врста права или услуге пружене поједином кориснику;
- 3) име, адреса и други лични и идентификациони подаци о кориснику;
- 4) подаци који се налазе у захтјеву корисника;
- 5) информације које сам корисник саопштава о себи;
- 6) информације које друга лица саопштавају о кориснику;
- 7) подаци добијени у вези корисника током пружања услуге;
- 8) процјене, налази, професионални став или мишљење пружаоца услуге о кориснику;
- 9) подаци који се налазе у извјештајима здравствених установа за корисника;
- 10) информације о кориснику као што су: фотографије корисника, цртежи направљени од стране корисника током процеса пружања услуге, својеручно писане изјаве или коментари и примједбе корисника, писане биљешке пружаоца услуге или корисника, аудио и видео снимци сачињени у вези са коришћењем услуге и друго;

11) садржај преписке са другим установама или организацијама, ако та преписка садржи информације о кориснику или другим лицима која су са њим повезане.

Евиденција

Члан 151

Надлежни орган државне управе, у циљу праћења стања и формирања базе података, води евиденцију установа и других пружалаца услуга.

Установе и други пружаоци услуга дужни су да воде евиденцију о корисницима и правима из социјалне и дјечје заштите.

Ближе услове о врсти, садржини и начину вођења евиденције из ст. 1 и 2 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Регистри о лиценцама

Члан 152

Лиценца за обављање дјелатности уписује се у Регистар лиценцираних пружалаца услуга, који води надлежни орган државне управе.

Лиценца за рад уписује се у Регистар лиценцираних стручних радника, који води Завод за социјалну и дјечју заштиту.

Начин вођења и садржину регистара из ст. 1 и 2 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

Вођење евиденција програма обуке

Члан 153

Евиденције пријава за акредитацију, акредитованих програма обуке и реализованих програма обуке води Завод за социјалну и дјечју заштиту.

Начин вођења и садржину евиденција из става 1 овог члана прописује надлежни орган државне управе.

XIV. ФИНАНСИРАЊЕ СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ

Финансирање

Члан 154

Средства за основна материјална давања и услуге социјалне и дјечје заштите обезбјеђују се у буџету државе, у складу са овим законом.

Средства за обављање дјелатности социјалне и дјечје заштите обезбјеђују се у буџету државе и буџету општине, као и вршењем дјелатности пружалаца услуга, у складу са овим законом.

Средства за услуге социјалне и дјечје заштите обезбјеђују се и путем учешћа корисника, односно њихових сродника који су дужни да их издржавају, донација, поклона, завјештања, легата, оснивањем задужбина и фондација и др., у складу са посебним законом.

У буџету општине могу се обезбиједити средства за материјална давања у социјалној и дјечјој заштити прописана овим законом и за услуге социјалне и дјечје заштите, као што су: помоћ у кући, дневни боравак, услуге народне кухиње, одмор и рекреацију дјецe, становање уз подршку, смјештај у прихватилиште - склониште, становање за социјално угрожена лица, у складу са законом и друге услуге у складу са својим материјалним могућностима.

Уколико општине нијесу у могућности да обезбиједe средства за услуге из става 4 овог члана у њиховом финансирању учествоваће држава, у складу са чланом 156 овог закона.

Изградња, одржавање и опремање установа социјалне и дјечје заштите

Члан 155

У оквиру средстава за обављање дјелатности јавне установе социјалне и дјечје заштите која се финансира из буџета државе средства за изградњу, одржавање и њихово опремање обезбјеђују се у буџету државе.

У оквиру средстава за обављање дјелатности јавне установе социјалне и дјечје заштите које се финансирају из буџета општине средства за изградњу, одржавање и опремање обезбјеђују се у буџету општине.

Критеријуме за додјелу средстава из става 1 овог члана прописује надлежни орган државне управе, а критеријуме за додјелу средстава из става 2 овог члана прописује надлежни орган општине.

Развој социјалне и дјечје заштите

Члан 156

Ради развоја, односно финансирања услуга социјалне и дјечје заштите средства се обезбјеђују из буџета државе, буџета општине, донација, игара на срећу и других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1 овог члана финансирају се:

- 1) услуге социјалне и дјечје заштите за којима постоји потреба у општини;
- 2) иновативне услуге и услуге социјалне и дјечје заштите од посебног значаја за државу.

Висину средстава за услуге из става 1 овог члана, критеријуме за њихову расподјелу по појединим општинама, критеријуме за учешће локалне самоуправе и динамику преноса средстава утврђује надлежни орган државне управе.

Критеријуми и мјерила за утврђивање цијене услуге социјалне и дјечје заштите

Члан 157

Критеријуме и мјерила за утврђивање цијене услуге социјалне и дјечје заштите коју обезбјеђује држава прописује надлежни орган државне управе.

Критеријуме и мјерила за утврђивање цијене услуге социјалне и дјечје заштите, која се финансира из буџета општине прописује надлежни орган општине.

Одредбе из ст. 1 и 2 овог члана односе се на јавне установе, установе и друге облике организовања када се финансирање услуге социјалне и дјечје заштите врши из буџета државе, односно општине.

Установе и други облици организовања дужни су да самостално утврђују критеријуме и формирају цијену када пружају услуге социјалне и дјечје заштите непосредним уговарањем.

У складу са прописаним критеријумима и мјерилима, цијену услуге из става 1 овог члана утврђује надлежни орган државне управе, а цијену услуге из става 2 овог члана утврђује надлежни орган општине.

Учешће корисника у трошковима услуга

Члан 158

Корисник, родитељ, односно сродник који је дужан да издржава корисника и друго правно или физичко лице које је преузело плаћање учествују у плаћању услуге свим својим примањима, приходима и имовином, изузев примања остварених по основу материјалног обезбјеђења, додатка за дјецу, једнократне новчане помоћи, примања по основу награда и отпремнине за одлазак у пензију.

Критеријуме и мјерила за учешће корисника, родитеља, односно сродника у плаћању трошкова из става 1 овог члана које обезбјеђује држава прописује надлежни орган државне управе.

Критеријуме и мјерила за учешће корисника, родитеља, односно сродника у плаћању трошкова из става 1

овог члана које обезбјеђује општина прописује надлежни орган општине.

Средства за личне потребе корисника

Члан 159

Кориснику смјештаја у јавној установи социјалне и дјечје заштите обезбјеђују се средства за личне потребе у износу који утврђује надлежни орган државне управе.

Обезбјеђење трошкова услуга из буџета државе, односно буџета општине

Члан 160

За лица из члана 158 став 1 овог закона која нијесу у могућности да учествују у трошковима услуга, средства се обезбјеђују у буџету државе, односно буџету општине.

Уговор о плаћању услуге

Члан 161

(Брисано).

XV. НАДЗОР

Надзор над спровођењем овог закона

Члан 162

Надзор над спровођењем овог закона врши надлежни орган државне управе.

Надзор над стручним радом

Члан 163

Надзор над стручним радом пружаоца услуге врши надлежни орган државне управе, у складу са овим законом.

У надзору над стручним радом пружаоца услуге утврђује се да ли су испуњени услови у односу на примјену прописаних стручних процедура и на коришћење стручних знања и вјештина током пријема, процјене, планирања, прегледа ефеката реализованих активности и завршетка рада са корисником, на основу увида у документацију и увида у процес пружања и ефеката услуга.

По завршеном надзору над стручним радом пружаоца услуге сачињава се извјештај.

Ближе услове и начин вршења надзора над стручним радом пружаоца услуге прописује надлежни орган државне управе.

Инспекцијски надзор

Члан 164

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона врши орган управе надлежан за послове инспекцијског надзора.

Права, дужности и овлашћења инспектора социјалне и дјечје заштите

Члан 165

Инспектор социјалне и дјечје заштите (у даљем тексту: инспектор) самосталан је у раду у границама овлашћења утврђених законом и прописима донешеним за спровођење закона и лично је одговоран за свој рад.

Инспектор је дужан да поступа савјесно и непристрасно у вршењу послова инспекцијског надзора, да чува као службену тајну податке до којих дође у току вршења надзора, а посебно податке из документације корисника.

У вршењу надзора инспектор је овлашћен да утврђује законитост рада и испуњеност стандарда и да у складу са овим законом:

- 1) прегледа опште и појединачне акте јавне установе социјалне и дјечје заштите и другог пружаоца услуга;
- 2) изврши увид у документацију јавне установе социјалне и дјечје заштите и другог пружаоца услуга на основу које се остварују права и услуге социјалне и дјечје заштите;
- 3) изврши непосредан увид у остваривање права и услуга, упозори на уочене неправилности и одреди мјере и рок за њихово отклањање који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од шест мјесеци, а у хитним

случајевима, нареди отклањање утврђених неправилности и недостатака одмах;

4) захтијева извјештаје и податке о раду јавне установе социјалне и дјечје заштите и другог пружаоца услуга;

5) изврши провјеру испуњености услова за обављање дјелатности социјалне и дјечје заштите прописаних овим законом;

6) саслуша и узме изјаве одговорног лица, односно стручног радника и стручног сарадника, као и других запослених, корисника и других лица;

7) иницира поступак за утврђивање одговорности;

8) изврши непосредан увид у спровођење налога изречених у поступку инспекцијског надзора, у складу са овим законом;

9) разматра представке правних и физичких лица које се односе на рад и пружање услуга социјалне и дјечје заштите;

10) обавља друге послове, у складу са законом.

Налози и мјере инспектора социјалне и дјечје заштите

Члан 166

У вршењу инспекцијског надзора, поред мјера и радњи прописаних Законом о инспекцијском надзору, инспектор може да:

1) привремено забрани обављање дјелатности, односно обављање одређених послова код пружаоца услуга социјалне и дјечје заштите, ако се обављају супротно одредбама овог закона, а најдуже на шест мјесеци;

2) привремено забрани обављање дјелатности социјалне и дјечје заштите или одређених послова из дјелатности социјалне и дјечје заштите запосленом који обавља дјелатност социјалне и дјечје заштите супротно овом закону, и прописима донијетим за спровођење овог закона, најмање на 30 дана, а најдуже на шест месеци од дана када је примљен акт којим је та мјера изречена;

3) забрани самостални рад стручном раднику који није добио, односно обновио лиценцу за самостални рад, односно коме је одузета лиценца за самостални рад;

4) предложи одузимање лиценце стручном раднику из разлога прописаних овим законом.

XVI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ Прекршаји везани за дјелатност

Члан 167

Новчаном казном у износу од 500 еура до 5000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не сачини индивидуални план активације у сарадњи са Заводом за запошљавање и радно способним корисником материјалног обезбјеђења (члан 27 став 2);

2) не достави Заводу за запошљавање обавјештење о признатом праву на материјално обезбјеђење за незапосленог радно способног корисника, у року од осам дана од дана доношења рјешења о признавању права (члан 28 став 2);

3) не преиспита смјештај дјетета у установу најмање једном у шест мјесеци (члан 70 став 3);

3а) не сачини налаз и мишљење којим се утврђују чињенице о којима се не води службена евиденција и служи као доказно средство у поступку остваривања права из члана 78 став 1 овог закона (члан 78 став 2);

3б) не сачини индивидуални план из члана 79 став 1 овог закона у сарадњи са корисником, члановима његове породице и другим лицима важним за корисника (члан 79 став 2);

4) не донесе и достави рјешење о захтјеву за остваривање права из социјалне и дјечје заштите најкасније у року од 15 дана, а ако је потребно спровести посебан испитни поступак, у року од 30 дана од дана пријема уредно поднијетог захтјева, односно од покретања поступка по службеној дужности (члан 82 став 2);

5) не донесе рјешење у писаном облику најкасније у року од три дана од дана доношења усменог рјешења (члан 83 став 2);

6) не закључи уговор о коришћењу услуге, ако у цјелости учествује у трошковима услуге са корисником, односно његовим законским заступником, усвојиоцем, стараоцем и хранитељем (члан 85 став 1);

7) не позове корисника путем писаног обавјештења да неосновано примљену помоћ врати у року од 15 дана од дана пријема обавјештења (члан 87 став 2);

8) не истакне назив, сједиште и адресу (члан 88 став 2);

9) не обавља дјелатност за коју је основана, намјенски не користи средства за рад и надлежном органу државне управе најкасније до краја марта текуће године не поднесе извјештај о раду, извјештај о финансијском пословању за претходну годину и програм рада за текућу годину (члан 101);

10) не обезбједи стручно усавршавање стручном раднику и стручном сараднику у складу са законом, према плану и програму стручног усавршавања (члан 129 став 1);

11) отпочне са обављањем дјелатности социјалне и дјечје заштите прије прибављања лиценце за обављање дјелатности (члан 130 став 1);

12) не води евиденцију о корисницима и правима из социјалне и дјечје заштите (члан 151 став 2);
13) не утврди критеријуме и не формира цијену када пружа услуге социјалне и дјечје заштите непосредним уговарањем (члан 157 став 4).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 250 еура до 1000 еура.

За прекршај из става 1 тач. 6, 8, 10, 11, 12 и 13 овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 500 еура до 2000 еура.

Прекршаји корисника

Члан 168

Новчаном казном од 250 еура казниће се корисник ако не да истините податке о приходима и имовини, као и о другим околностима од којих зависи остваривање права из социјалне и дјечје заштите, као и током њиховог коришћења (члан 86).

XVII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ Подзаконски прописи

Члан 169

Прописи за спровођење овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Изузетно од става 1 овог члана, прописи из члана 135 став 2, члана 139 став 2, члана 141 став 4, члана 147 став 3 и члана 153 став 2 овог закона донијеће се у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1 овог члана примјењиваће се досадашњи прописи, уколико нијесу у супротности са овим законом.

Подзаконски прописи

Члан 169а

Пропис из члана 163 став 4 овог закона, донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 39а овог закона, донијеће се у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Прописи који су донесени прије ступања на снагу овог закона, ускладиће се са овим законом у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Усклађивање рада и пословање установа социјалне и дјечје заштите

Члан 170

Пружалац услуге дужан је да рад и пословање усклади са овим законом, у року од годину дана од дана доношења прописа из члана 60 став 2 овог закона.

Пружалац услуге из става 1 овог члана дужан је да поднесе захтјев за добијање лиценце у складу са овим законом, најкасније у року од годину дана од дана доношења прописа из члана 135 став 2 овог закона.

Почетак рада Завода за социјалну и дјечју заштиту

Члан 171

Завод за социјалну и дјечју заштиту почеће са радом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Стручни испит

Члан 172

Стручни радници дужни су да положи стручни испит у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 172а

Стручни радници који нијесу положили стручни испит у року из члана 172 овог закона, дужни су да положи стручни испит до 30. јуна 2018. године.

Захтјев за издавање лиценце за рад

Члан 173

Стручни радници који обављају стручне послове дужни су да поднесу захтјев за издавање лиценце за рад, најкасније у року од годину дана од почетка рада Завода за социјалну и дјечју заштиту.

Избор управног одбора и директора

Члан 174

Избор управног одбора и директора јавне установе у складу са овим законом, извршиће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

До избора органа из става 1 овог члана постојећи органи установе настављају са вршењем послова.

Започети поступак признавања права

Члан 175

Поступак за остваривање права из социјалне и дјечје заштите који је започет прије ступања на снагу овог закона завршиће се по овом закону.

Започети поступак признавања права

Члан 175а

Поступак за остваривање права из социјалне и дјечје заштите који је започет прије ступања на снагу овог закона завршиће се по овом закону.

Наставак коришћења права

Члан 175б

Лица која су остварила право на личну инвалиднину и додатак за његу и помоћ по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, настављају да користе право на личну инвалиднину у складу са овим законом.

Лица која су остварила право на накнаду родитељу или старатељу - његоватељу лица које је корисник личне инвалиднине, по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, настављају да користе то право у складу са овим законом.

Лица која су остварила право на личну инвалиднину по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, а који нијесу корисници права на додатак за његу и помоћ у складу са овим законом, настављају са коришћењем тога права.

Лица која су остварила право на накнаду родитељу или старатељу - његоватељу лица које је корисник личне инвалиднине, по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, настављају са коришћењем тога права.

Висина новчаних примања из ст. 3 и 4 овог члана усклађује се у складу са чланом 38 овог закона.

Почетак примјене

Члан 175ц

Одредба члана 5 став 3 овог закона примјењиваће се од 1. јануара 2018. године.

Наставак коришћења права

Члан 176

Корисници права из социјалне и дјечје заштите који су остварили право по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, а испуњавају услове прописане овим законом, настављају са коришћењем тога права.

Престанак важења

Члан 177

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о социјалној и дјечјој заштити ("Службени лист РЦГ", број 78/05) и члан 121 Закона о измјенама и допунама закона којима су прописане новчане казне за

прекршаје ("Службени лист ЦГ", број 40/11).

Ступање на снагу закона

Члан 178

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".